

v evropské politice (13. 11. - 19. 11. 2017)

Událost týdne:

16. listopadu postoupilo do závěrečné fáze jednání o německé vládní koalici (konzervativní unie CDU/CSU, svobodní demokraté (FDP) a Zelení). Rozhovory intenzivně pokračovaly přes celý víkend až do nedělních nočních hodin. Zásadní rozpory dlouhodobě panovaly v otázce sjednocování rodin uprchlíků, financí a dopravy a ochrany klimatu. Na počátku rozhovorů všechny strany oznámily, že si jsou vědomy významu dohody a zodpovědnosti, kterou převzaly a nepřejí si nové volby. Rozhovory však ukončili těsně před nedělní půlnocí svobodní demokraté (FDP) se slovy, že se nepodařilo nalézt vzájemnou důvěru ani shodu v otázce modernizace země. Představitelé konzervativní unie CDU/CSU a Zelení vyjádřili nad ukončením jednání zklamání. Německo tak pravděpodobně míří k předčasným volbám, protože vznik menšinové vlády je velmi nepravděpodobný. V médiích se objevily názory, že tento neúspěch ohrozil kancléřskou pozici Angely Merkelové.

13. listopadu obvinil katalánský expremiér Carles Puigdemont Lidovou stranu v čele s premiérem Španělska Marianem Rajoyem z odpovědnosti za nárůst separatismu v zemi. Také připustil možnost jiného řešení v regionu, než je vytvoření nezávislého Katalánska. O den později se nechal slyšet, že odvolaní katalánští ministři mohou znovu kandidovat ve volbách v Katalánsku, ale politicky by dle něj měli být diskvalifikováni za lhaní lidem. Také odmítl spekulace, že by mohlo dojít po případném vítězství separatistů v prosinci k předčasným celostátním volbám. O pár dní později bylo zveřejněno, že v čele kandidátky strany Společně pro Katalánsko bude expremiér Carles Puigdemont, následovaný Jordi Sánchezem, který je stále ve vazbě. Nejsilnější stranou v Katalánsku je Republikánská levice Katalánska, která zatím nezveřejnila, kdo ji povede. Společná kandidátka separatistických stran se neprosadila. Během téhož týdne odročil belgický soud jednání o vydání pěti exministrů včetně Puigdemonta do Španělska. Obvinění předložili písemná prohlášení vztahující se k požadavkům španělské prokuratury. Advokáti politiků, kteří zůstávají v Belgii na svobodě bez zaplacení kauce, získali odročením čas pro přípravu argumentů obhajoby do 4. prosince.

13. listopadu uvedl britský ministr pro brexit David Davis, že výše finančního vyrovnání s EU před vstupem do další fáze vyjednávání nebude přesně stanovena. Reagoval tak na tvrzení unijního vyjednavče Michela Barniera, který předchodzí týden uvedl, že Británie by měla vyjasnit finanční závazky do dvou týdnů. O den později ministr oznámil, že o finální dohodě o odchodu Británie z EU bude na základě speciálního zákona hlasovat Dolní sněmovna britského parlamentu. V zásadě tak ustoupil rostoucímu odporu Konzervativní strany dohodu podpořit.

13. listopadu podepsalo 23 ministrů zahraničí a obrany členských států EU dohodu o posílení evropské spolupráci v obranné oblasti (PESCO). Státy se tak mimo jiné zavázaly ke zvyšování obranných rozpočtů či ke sladění obranných možností. Dle předsedy Evropské komise Jeana-Claudea Junckera se do roku 2025 předpokládá vznik plně funkční bezpečnostní unie.

15. listopadu hovořil telefonicky ruský prezident Vladimir Putin s představiteli separatistických „lidových republik“ na východě Ukrajiny ohledně možné výměny zajatců s ukrajinskou stranou. Jednalo se o první oficiální spojení prezidenta s donbaskými separatisty, kteří návrh podpořili. Výměnu navrhl ukrajinský politik a ruský stoupenec Viktor Medvedčuk, jenž uvedl konkrétní počty zajatců, kteří by mohli být propuštěni do konce roku. Důležitá však bude dohoda s oficiální ukrajinskou stranou, která zatím na návrhy nereagovala.

17. listopadu uvedl předseda Evropské komise Jean-Claude Juncker v průběhu sociálního summitu v Göteborgu, že doufá v britskou a evropskou shodu v první fázi rozhovorů týkajících se brexitu před prosincovým summitem EU. Předseda Evropské rady Donald Tusk varoval, že by druhá fáze vůbec nemusela nastat, pokud by nedošlo k posunu v otázce vyrovnání. Na závěr summitu vyhlásili představitelé EU evropský pilíř sociálních práv. Na základě souboru dvaceti principů bude možné formou doporučení formulovat budoucí sociální politiku EU.

Telegraficky

- 18. listopadu oznámil irský kontroverzní politik Gerry Adams, že v příštím roce odstoupí po 34 letech z vedoucí funkce v irské republikánské straně Sinn Féin a nebude kandidovat do irského parlamentu.

